

Koniec dyktatury Manuela Noriegi

3 stycznia 1990 r. wojskowy dyktator Panamy, generał Manuel Noriega, został aresztowany przez amerykańskie władze.

Do połowy lat 80-tych, wyniesiony na szczyty przez amerykański wywiad, Noriega pomagał w organizowaniu operacji przeciw komunistom w Ameryce Łacińskiej. Później drogi z sojusznikami się rozeszły. 20 grudnia 1989 r. prezydent George H.W. Bush, z wykorzystaniem 20 tysięcy żołnierzy, przeprowadził operację pod kryptonimem „W słusznej Sprawie” (Just Cause). 3 stycznia 1990 r. Noriega oddał się w ręce Amerykanów, a Guillermo Endara, wspierany przez USA, został zaprzysiężony na prezydenta. Operacja

 Koniec dyktatury Manuela Noriegi

„Just Cause” dopełniła tego, co nie udało się Ronaldowi Reaganowi, który po ujawnieniu przez media udziału Noriega w skandalu Iran-Contra, próbował namówić dyktatora do dobrowolnego i pokojowego zejścia ze sceny politycznej.

Wśród powodów interwencji Bush podał m.in. obronę zapisów Porozumień Torrijosa-Cartera, dotyczących zrzeczenia się przez Amerykanów kontroli nad Kanałem Panamskim* oraz walkę z kartelami, które uczyniły z Panamy centrum prania pieniędzy pochodzących z handlu narkotykami.

Noriega natychmiast został przewieziony do Miami, gdzie miał się odbyć jego proces. Na podstawie federalnej ustawy o wymuszeniach i zorganizowanych grupach przestępczych (Racketeer Influenced Corrupt Organization Act – RICO) postawiono mu 10 zarzutów dotyczących przemytu kokainy, wymuszeń i prania pieniędzy. W 1992 r. został skazany na 40 lat

pozbawienia wolności, miał również oddać Panamie 44 mln dolarów.

Ricardo Bilonick, panamski prawnik i były dyplomata, pracujący wcześniej dla kartelu z Medellin, poszedł na ugodę z prokuraturą i zgodził się zeznawać przeciwko Noriedze. Jak pisał w 1991 r. „The New York Times”, Bilonick podczas procesu wspominał o 10-milionowej łapówce, jaką Noriega miał otrzymać od Medellin za przemyt do Stanów Zjednoczonych 20 ton narkotyków**. Zeznania Bilonicka pozwoliły na skazanie dyktatora.

Po latach pojawiły się pogłoski o możliwym przekupieniu przez kartel Cali zeznającego o powiązaniach Noriega z konkurencyjnym kartelem z Medellin Bilonicka. Sędzia termin rozprawy, na której miało się okazać czy oskarżenia o korupcję kluczowego świadka prokuratury są wystarczającym powodem do ponownego procesu Noriega wyznaczył na luty 1996

r. Bilonick miał otrzymać za swoje zeznania 1,25 mln dolarów. Uznano jednak, że drugiego procesu nie będzie. Manuel Noriega zmarł 29 maja 2017 r. Ostatnie kilkadziesiąt lat swojego życia spędził za kratami.

*Amerykanie mieli kontrolę nad Kanałem Panamskim od 1903 r., kiedy to przejęli jego budowę od Francuzów. Dwa porozumienia podpisane przez prezydenta Jimmy'ego Cartera i dowódcę Panamskiej Gwardii Narodowej generała Omara Torrijosa przewidywały przekazanie kontroli z dniem 1 stycznia 2000 r.

**„Witness Says Noriega Got \$10 Million in Drug Bribes”, aut. Larry Rother, 19 listopada 1991 r.

*Źródła: justice.gov;
encyclopedia.com;
nytimes.com*

Opublikowano w dniu 3.01.2020 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA